

9.6.2010

Säädösperusta
Ampuma-aselaki (9.1.1998/1)
Ampuma-aseasetus (27.2.1998/145)

Voimassa toistaiseksi

PISTOOLIN IRROTETTAVA TUKKI TAI PERÄ Aseen muuntaminen ja asetyypin muuttuminen

1. YLEISTÄ

Poliisihallituksen lupahallintoyksikön asehallintoon saapuneessa lausuntopyynnössä on pyydetty tulkintaa ja ohjetta asetyypin määrittelystä sekä vaadittavista luvista tilanteissa, joissa pistooliin kiinnitetään tukki tai perä. Tällaisia ampuma-aseita ovat erityisesti viime vuosisadan alkupuolella valmistetut aseet - kuten Mauser C 96-, Parabellum- ja FN 35 -pistoolit. Viime aikoina on myös uusiin pistooleihin alettu valmistaa irrotettavia tukkeja tai periä.

2. LAINTULKINTAA

Ampuma-aseasetuksen (27.2.1998/145) 1 §:ssä säädetään, että *ampuma-aseen kokonaispituudella* tarkoitetaan sen suurinta pituutta piipun tai putken suunnassa mitattuna. Jos ampuma-aseessa on taitettava, kokoon työnnettävä tai muuten helposti irrotettava lisäperä tai muu laite, kokonaispituus mitataan perä taitettuna, kokoon työnnettynä tai irrotettuna.

Piipun tai putken pituudella tarkoitetaan sen suurinta pituutta mitattuna iskupohjasta piipun suuhun. Jos ampuma-aseen piippuun on kiinnitetty osa tai laite, joka on työkalulla tai muuten helposti irrotettavissa, aseiden kokonaispituus sekä piipun tai putken pituus mitataan ilman tällaista osaa tai laitetta.

Ampuma-aselaissa (9.1.1998/1) 6 §:ssä säädetään asetyypeistä muun muassa seuraavaa:

- *kiväärillä* (tarkoitetaan) kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua rihlapiippuista ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on vähintään 840 millimetriä ja piipun tai putken pituus vähintään 400 millimetriä sekä jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa;

- *pistoolilla* (tarkoitetaan) ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on alle 840 millimetriä ja piipun pituus alle 400 millimetriä ja jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa;

- *muulla ampuma-aseella* (tarkoitetaan) asetta, joka rakenteeltaan, mitoiltaan tai muilta ominaisuuksiltaan poikkeaa tässä pykälässä määritellyistä ampuma-aseista.

Ampuma-aselain 12 §:n mukaan *ampuma-aseen muuntamisella* tarkoitetaan toimennpidettä, jonka seurauksena aseiden tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu

taikka muusta aseesta kuin taskuaseesta tulee taskuase ja *aseen osan muuntamisella* tarkoitetaan sellaista aseosalle tehtyä toimenpidettä, jonka seurauksena ampuma-ase muuttuu edellä tarkoitettulla tavalla, jos kyseinen osa kiinnitetään aseeseen.

Ampuma-aselain esitöissä (HE 183/1997) todetaan muun muassa, että ampuma-aseiden käyttöön liittyvä turvallisuus edellyttää, että lupaviranomainen harkitsee kussakin yksittäistapauksessa, minkälaiseen ampuma-aseeseen lupa annetaan. Aseen oleellisia ominaisuuksia ovat tässä suhteessa ainakin tyyppi, toimintatapa ja kaliiperi. Siksi luvanhaltijan ei voida sallia ilman viranomaisen antamaa lupaa muuttaa aseos edellä mainittuja keskeisiä ominaisuuksia. Aseen muuntamista olisivat siten *kaikki toimenpiteet, joiden seurauksena aseos tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu.*

Ampuma-aseen tai ampuma-aseen muuntamisen luvanvaraisuus säädetään ampuma-aselain 18 §:ssä. Kyseisessä kohdassa määritellään, että ampuma-aseiden ja aseosien korjaaminen ja muuntaminen on luvanvaraista ja lupa voidaan antaa, jos luvan antamiselle on hyväksyttävä peruste eikä ole syytä epäillä, että lupa tai sen nojalla hankittuja tai hallussa pidettyjä esineitä käytetään väärin. Ampuma-aselain 50 §:n mukaan luvan ampuma-aseen ja aseosin valmistamiseen tai muuntamiseen yksityistä tarkoitusta varten (*yksityinen valmistamislupa*) antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitos. Luvan erityisen vaarallisen ampuma-aseen ja sen osan muuntamiseen antaa Poliisihallitus. Lupa oikeuttaa väliaikaisesti pitämään hallussa ampuma-asetta ja aseosia sekä hankkimaan ja pitämään hallussa ampuma-aseen ja aseosin valmistamiseen tai muuntamiseen tarpeellisia aseosia. Lisäksi 18 §:ssä todetaan, että kaikkien lain nojalla annettavien lupien antamisen edellytyksenä olisi, että luvan antamiselle on *hyväksyttävä peruste* eikä *ole syytä epäillä lupaa tai esineitä käytettävän väärin.* Väärinkäytön vaara olisi arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka viranomaisella on hakijasta ja hakemuksen kohteesta.

Poliisihallituksen käsityksen mukaan tässä ohjeessa tarkoitettujen irrotettavalla tukilla tai perällä varustettujen pistoolien tärkein käyttöalue ovat erilaiset asehistorian ja reserviläisten harrastustoimintaan liittyvät ns. perinneammunnat. Varsinaista ampumaurheilukäyttöä näillä aseilla ei toistaiseksi ole. Ampuma-aselain esitöissä 43 §:n 1 momentin perusteluissa todetaan luvan myöntämisestä mm. että satunnaista maaliin ampumista ei voitaisi pitää momentissa 1 momentin 1 -kohdassa tarkoitettuna ampumaurheiluna ja -harrastuksena, vaan ampumaurheilun ja -harrastuksen tulisi käsittää jonkin sellaisen ammunnan lajin *aktiivista* harrastamista, jossa järjestetään kilpailuja. Toisaalta, lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon edellä mainitun ampuma-aselain esitöiden perustelun kohta, jossa todetaan, että luvan saaminen ampuma-aseeseen olisi mahdollista muullakin kuin vain varsinaisen kilpa-ammunnan perusteella.

3. JOHTOPÄÄTÖKSET

Ampuma-aseissa ei ole kielletty lisävarusteen kiinnittämistä ampuma-aseeseen. Siksi tällainen toimenpide on lähtökohtaisesti sallittu ilman lupaa, jos aseos tyyppi ei muutu pysyvästi. Jos aseos tyyppi muuttuu pysyvästi, on muuntajan hankittava yksityinen valmistuslupa.

Pysyvän ja väliaikaisen muuntamisen käsitettä ei ole määritelty ampuma-aselaisissa. Kuitenkin ampuma-aselain 12 §:n sanamuodon tulkinnan mukaan lain-sääätäjä on ilmeisesti tarkoittanut sellaista muutosta, joka tapahtuu pysyvästi. Pysyvällä muuntamisella tarkoitetaan Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sitä, *että osien kiinnittämiseen joudutaan käyttämään työkaluja.*

Jos tukki tai perä voidaan kiinnittää aseeseen ja irrottaa aseesta *ilman työkaluja* tai pikakiinnityksellä sekä ennen kaikkea purkamatta asetta millään tavalla, kyseessä on väliaikaiseksi tarkoitettu toimenpide ja siksi sen suorittamiseen ei tarvita lupaa. Kiinnityksen tulee olla turvallinen ja sellainen, että tukin irtoamisen vaaraa ei kesken ammunnan ole. Toisin sanoen aseeseen tulee soveltua hyvin käyttötarkoitukseensa. *Pikakiinnityksellä ei tarkoiteta* tukin tai perän kiinnittämistä aseeseen vaihtamalla se sokalla tai vastaavalla mekanismilla kiinnitetyn, pistoolin irrotettavan peräkappaleen tilalle. Poliisihallitus on päätenyt tähän tulkintaan sen vuoksi, että itselataavalla kertatulella toimivista, muu ase luokkaan kuuluvista ns. pistooli-karabiineista (tyypillinen kaliiperi 9 x 19) ja alun perin sotilaalliseen käyttöön suunniteltujen rynnäkkökiväärien ns. siviiliversioista (tyypillinen kaliiperi .223 Rem.) valmistetaan myös Suomen ampuma-aselain 16 §:n -pistoolin määritelmän täyttäviä versioita. Näissä aseissa on tyypillisesti irrotettava peräkappale, joka mahdollistaa tällaisen "pistoolin" muuntamisen, kiinteän, taittuvan ja sisään painuvan tukin tai perän avulla muuksi ampuma-aseeksi erittäin helposti. Toisenlainen tulkinta mahdollistaisi käyttötarkoitukseensa nähden tarpeettoman tehokkaiden ja tulivoimaisten muu ase -luokkaan kuuluvien aseiden valmistamisen ilman lupaviranomaisen suorittamaa lupaharkintaa. Toisin sanoen ampuma-aselain sää-dösten kiertämisen.

Jos pistooliin kiinnitetään *pysyvästi* tukki tai perä tai muu vastaava osa, aseesta tulee *kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi tarkoitettu ase.* Jos muuntamisen seurauksena tällaisen edellä mainitun pistoolin kokonaisuudesta muuttuu yli 840 mm:n tai piipun pituus yli 400 mm:n, pistoolista tulee kivääri.

Siinä tapauksessa, että edellä mainitut vähimmäismitat (pistoolista muunnetun aseeseen kokonaisuudesta jää alle 840 tai piipun pituus alle 400 mm) eivät ylity mutta *pistooliin rakenne ja ominaisuudet muuttuvat* aseeseen kiinnitetyn tukin tai perän vuoksi kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi tarkoitetuksi aseeksi, ampu-ma-aselain 16 §:n tulkinnan mukaan pistoolista tulee muu ampuma-ase.

4. MUUNTAMIS- JA HALLUSSAPITOLUVISTA

Ampuma-aseen muuntamislupaa haetaan ampuma-aseasetuksen (27.2.1998/145) 47 §:ssä säädetyllä tavalla. Hyväksytyyn hakemuksen perusteella muunnettu ase tulee esittää luvan myöntäjälle, jonka jälkeen aseelle voidaan myöntää uusi hallussapitolupa.

Ampuma-aseasetuksen 47 §:n 6 kohdan perusteella hakemuksessa tulee selvittää myös valmistettavan tai muuntamalla valmistettavan aseosan laji ja piipun tai putken kaliiperi sekä maininta siitä, onko aseosan tarkoitus liittää pysyvästi aseeseen. Luvanhakijalle tulee erityisesti selvittää, että jos lupaa haetaan pysyvään muuntamiseen, muuttuu aseosan tyyppi pysyvästi ja aseosan muuttaminen takaisin pistooliksi edellyttää aina uutta muuntamislupaa. Jos aseosan muuttaminen on *tilapäistä*, merkitään hallussapitolupaan aseosan tyyppiä alkuperäinen eli pistooli ja huomautus -kohtaan joko muu ase tai kivääri *"kun aseeseen on tilapäisesti kiinnitetty tukki tai perä"*.

Ohjetta tulee soveltaa myös pienoispistoolin, pienoisrevolverin ja revolverin kohdalla.

5. MUUTA HUOMIOITAVAA

Poliisilaitosten lupaviranomaisten on syytä huomata, että *tukin tai perän kiinnittäminen pistooliin mahdollistaa eräissä tilanteissa aseiden käytön metsästyksessä.* Jos tukin tai perän kiinnittämisen seurauksena pistoolin mitat kasvavat siten, että pistoolista tulee joko muu ase tai kivääri ja muunneltu ampuma-ase täyttää kaikki muut metsästyslaissa (28.6.1993/615) ja metsästysasetuksessa (12.7.1933/666) säädetty edellytykset, erityisesti patruunamääränsä (enintään kolme patruunaa) ja tähtäintensä puolesta, *ei aseiden käyttämisestä metsästyksessä voi kategorisesti kieltää.* Metsästysasetuksella säädetään kieltö käyttää käsiasetta metsästyksessä. Poliisihallituksen käsityksen mukaan pistoolin käyttäminen metsästyksessä voi kuitenkin tapahtua *vain sellaisilla aseilla, jotka on muunneltu joko pysyvästi tai tilapäisesti muuksi aseeksi tai kivääriksi ja tästä muuntamisesta on merkintä hallussapitoluvassa.* Lisäksi tulee ottaa lupaharkinnassa ottaa huomioon ampuma-aseiden esitöissä 45 §:n 2 momentin kohdalla mainittu perustelu. Kyseisessä kohdassa todetaan, että haettaessa lupaa metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista taikka ampumaurheilua tai -harrastusta varten luvan hakijan on annettava harrastuksestaan luotettava selvitys. Tällä yleislausekkeella metsästystä harrastava luvan hakija velvoitettaisiin esittämään selvitys siitä, mitä hän aikoo metsästä ja missä metsästyksen on tarkoitus tapahtua. Tämän vuoksi tulee lupaviranomaisten tiedustella luvanhakijalta jo muuntamisluvan käsittelyn yhteydessä, onko muunnellulla aseella tarkoitus metsästä. Siinä tapauksessa, että hakija ilmoittaa metsästysperusteen, tulee asia ottaa huomioon lupaharkinnassa.

Tarpeettomien tai turhien lupahallintotoimenpiteiden ja kustannusten välttämiseksi Poliisihallitus kehottaa poliisilaitoksia neuvomaan luvanhakijoita tässä ohjeessa mainituista asioista jo aseiden lupahakemuksen vastaanottamisen yhteydessä.

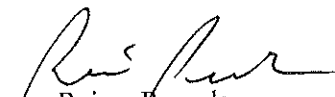
Epäselvissä tapauksissa poliisilaitoksia kehoitetaan ottamaan yhteyttä Poliisihallituksen asehallintoon. Lisätietoja asiasta antaa ylikomisario Reima Pensala puh: 0718780181

Asehallintopäällikkö

Liisa Timonen

Ylikomisario

Reima Pensala

JAKELU

Poliisilaitokset

TIEDOKSI

Sisäasianministeriö